

Lietuvos muziejų edukacinių programų analizė

Kiekybinė analizė

Kas įgyvendina edukacines programas muziejuose?

- Respublikiniai muziejai

Nėra specializuotų skyrių.

- Savivaldybių muziejai

Nėra darbuotojų kurie konkrečiai atsakingi už edukacinę veiklą.

- Tiksliausiai susiformavusi sistema – Nacionaliniuose muziejuose.

Problema – skyriuose dirba per mažai žmonių.

Turi būti steigiami specializuoti skyriai respublikiniuose muziejuose, o savivaldybių muziejuose turi būti žmonės atsakingi už edukacinę veiklą. Nacionaliniuose muziejuose - didinti darbuotojų skaičių.

Lyginant 2006 m. duomenis su 2005 m. duomenimis,
matyti bendros didėjimo tendencijos:

- 2005m. metais buvo surengti **8586** edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo beveik **185 tūkst.** dalyvių.
 - 2006 m. buvo surengti **9488** edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo virš **200 tūkst.** dalyvių.
-

Daugiausia edukacinių programų lankytojų 2006 metai

- ❑ A. Baranausko – A. Vienuolio - Žukausko muziejus – **24500,**
- ❑ Lietuvos nacionalinis muziejus – **16701,**
- ❑ Lietuvos liaudies buities muziejus – **15855,**
- ❑ Lietuvos dailės muziejus – **13 987,**
- ❑ Kretingos muziejus – **10345.**

A. Baranausko – A. Vienuolio - Žukausko muziejus

- Anykščių Baranausko – A. Vienuolio - Žukausko muziejaus kompleksą sudaro A. Vienuolio, J. Biliūno, L. ir S. Didžiulių, Br. Buivydaitytės memorialiniai literatūriniai muziejai, juos papildo Arklio muziejus, Siaurojo geležinkelio ekspozicija, naujai kuriamas Šeimyniškelių piliakalnio istorinis–archeologinis ansamblis. Per metus muziejus aplanko per **60 tūkst. turistų**.
-

LIETUVOS LIAUDIES BUITIES MUZIEJUS

Lietuvos liaudies buities muziejuje

- Kuriamos įdomios etnografinės programos. Temos pritaikyto įvairaus amžiaus vaikams ir suaugusiems. Vargu ar kur kitame muziejuje jūs rasite tokios įdomios etnografinės tematikos programos: [Vakarojimas \(rudeni, žiemą\)](#); Kam gėlių darželis reikalingas ir t. t.
-

Lietuvos nacionalinis muziejus

Lietuvos nacionaliniame muziejuje

- vedamos apžvalginės, teminės ekskursijos, ekskursijos – pamokos. Muziejuje sukurta edukacinė programa "*Pažinimas*", skirta bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams. Kaip viena iš programos dalių muziejuje veikia *Trimetė pradinukų mokyklėlė*: etninės kultūros ir istorijos pradžiamokslis.
-

Lietuvos dailės muziejus

- ❑ edukacinės programos kuriamos visuose padaliniuose: Vilniuje – Taikomosios dailės muziejuje, Vilniaus paveikslų galerijoje, Radvilų rūmuose. Klaipėdoje – Klaipėdos paveikslų galerijoje, Laikrodžių muziejuje ir Palangos gintaro muziejuje.
 - ❑ Meno pažinimo centrai, kuria įvairias edukacines programas, skatina domėtis vaizduojamąja, taikomąja daile bei liaudies menu, rengia seminarus, ekskursijas, užsiėmimus ir netradiciniai būdais supažindina su meno pasauliu.
-

Kretingos muziejus

- gamtos skyriaus parinktos temos edukacinėms programoms supažindina moksleivius su Kretingos muziejaus dvaro parko istorija, augalija.
 - Programų pagrindinis tikslas – plėsti moksleivių žinias apie gamtą, jos reiškinius ir, žinoma, ugdyti muziejaus parko klubo jaunuosius narius, skatinti juos prisidėti prie parko atgimimo.
 - vaikai susipažįsta su augalija (vaikai sudaro parko augalų herbarą), prižiūri senuosius medžius, moko nustatyti jų amžių.
-

Tematinė edukacinių programų analizė

- ❑ Muziejuose vyrauja etnografinė tematika, kaimo verslų bei buities ir katalikiškų švenčių tradicijos pristatymas
 - ❑ Muziejininkų ir mokytojų numylėta istorinė epocha neabejotinai yra spaudos draudimo gdynė ir jos knygnešiai bei daraktoriai.
-

-
- ❑ Šių temų pasirinkimą lemia muziejų ekspozicijos ir parodos, rinkiniai bei mokytojų poreikiai.

Kuriant programas muziejuose trūksta modernios Lietuvos kultūros reprezentacijos vizijos. Vizijos, kuri formuluotų daugiakultūrę, įvairiapusę, kontekstualią Lietuvos istorijos bei kultūros jauseną.

Būtina skirti, kad iš XIX a. antrosios – XX pirmosios pusės pasiekusi mus kraštotyrinio muziejaus koncepcija negali susidoroti su muziejui XXI a. keliamais reikalavimais.

Kėdainių krašto muziejus

- ❑ muziejus pirmasis iš istorinio – kraštotyrinio pobūdžio muziejų įtraukė į savo edukacinį lauką didikų giminių, dvaro, vienuolyno istoriją. Pvz.: Gyvenimas dvare, Arbatos paslaptys, Viduramžių mieste, Viena diena Didžiojoje rinkoje.
 - ❑ Nemenkas dėmesys skiriamas Kėdainių miestietiškojo gyvenimo istorijai, architektūrai, bažnytiniam menui.
 - ❑ Daugiakultūriame centre per edukacinius renginius kompleksškai pateikiama kultūrinė Kėdainių istorijos panorama, apimanti žydų, rusų, lenkų, karaimų, totorių, čigonų kultūras, taip pat škotų buvimo mieste pėdsakus.
-

M. K. Čiurlionio muziejus

- ❑ garsus savo šiuolaikinio meno programomis.
 - ❑ Užsiėmimuose vyrauja tarpdisciplinariniai menai, jungiamos įvairios meno rūšys: muzika, vaidyba, instaliacijos.
 - ❑ Temos parenkamos įvertinus moksleivių amžiaus ypatumus. Pvz. paaugliams sukurtos programos: „Meilė nuoga ir apsirengusi“, „Smilkalų kvapas“, „Sveiki, gyvieji Kauno klasikai“.
-

Šiaulių „Aušros“ muziejus

- pagrindinis tikslas pristatyti daugiakultūrę, įvairiapusę, kontekstualią Lietuvos istoriją bei kultūrą.
 - temos labai įvairios: archeologija, etnografija, istorija, dailė, teatras, technikos istorija, restauravimas.
 - Projektas Muziejus - mokykla
-

Jūrų muziejus

- ❑ vyksta programų ciklai jūrų biologijos ir laivybos istorijos temomis.
 - ❑ Temos orientuotos į šiuolaikinius gamtos mokslų laimėjimus, gyvenimo praktiką ir būtinai į aplinkosaugos problemas.
 - ❑ Užsėmimų metu analizuojami gamtos reiškiniai, mokslinės idėjos, atliekami stebėjimai.
 - ❑ Integruota gamtos mokslų programa padeda lankytojai gilinti gamtamokslines žinias.
 - ❑ Pagrindinis tikslas - padėti suvokti subalansuotosios plėtros idėjų reikšmę išsaugant jūrų ir vandenynų pasaulį ir užtikrinant visuomenės gyvenimo kokybę.
-

Metodinė edukacinių programų analizė

- ❑ Muziejų edukacinės programos yra prioritetiškai orientuotos į jaunesnio ir vidutinio mokyklinio amžiaus auditoriją.
 - ❑ ištikimiausi muziejų neetatiniai bendradarbiai yra pradinių klasių mokytojai.
 - ❑ Muziejai bendradarbiauja su istorijos, lietuvių kalbos, geografijos, darbų (technologijų) mokytojais.
-

Organizuoiant programas
muziejuose būtina įtraukti įvairias
lankytojų grupes:

šeimas,
bendruomenės atstovus,
meno mylėtojus,
neįgaliuosius,
tautinių mažumų grupes,
pagyvenusius žmones.

Metodai

Netradiciniai:

- ☐ diskusijos;
- ☐ žaidimai;
- ☐ mokymasis bendradarbiaujant;
- ☐ individualūs arba grupiniai projektai;
- ☐ kūryba, drama, ir t.t.

Tradiciniai:

- ☐ Aiškinimas;
 - ☐ klausinėjimas;
 - ☐ demonstravimas;
 - ☐ rašymas;
 - ☐ skaitymas;
 - ☐ paskaita;
 - ☐ savarankiškas stebėjimas,
 - ☐ pokalbis.
-

DIDAKTINĖ – AIŠKINAMOJI TEORIJA

- ❑ Plėtojant šį edukacinį modelį yra koncentruojamasi ties objektu.
 - ❑ Pedagogo, šiuo atveju muziejaus pedagogas tikslas - struktūriškai išanalizuoti objektą, atrasti ir pateikti lankytoji svarbiausius akcentus, pagrindines žinias, kurias yra lengviausia įsidėmėti.
 - ❑ Mokymosi procesas grindžiamas perdavimo – priėmimo principu. Muziejaus lankytojas mokosi absorbuodamas jam pateiktą informaciją.
 - ❑ Informacija yra pateikiama dalimis, žingsnis po žingsnio pridedant gaunamus pranešimus prie jau sukauptos informacijos.
-

Muziejų lankytojų – mokytojų poreikių tyrimas 2004 m.

- ❑ Tyrimas rėmėsi anketinės apklausos, atliktos tų pačių metų kovo – birželio mėn., duomenimis
 - ❑ Apklausos tikslas – nustatyti, kaip muziejai bendradarbiauja su lankytojais, numatyti, kaip gerinti edukacinę muziejų veiklą atsižvelgiant į lankytojų poreikius.
 - ❑ Apklausta 819 respondentų – mokytojų.
-

Edukacinės veiklos įvertinimas

- ❑ 77 proc. respondentų mano, kad programos turi būti priderintos prie bendrojo lavinimo mokyklų ugdymo programų.
 - ❑ Į klausimą „Ar jus patenkina edukacinių renginių kokybė?“ dauguma respondentų (80 proc.) atsakė teigiamai.
 - ❑ Net 84 proc. respondentų mano, jog rengti seminarus pedagogams muziejuje pristatant naujus renginius, yra tikslinga,
 - ❑ 61 proc. apklaustųjų pageidautų, kad lankymasis muziejuose būtų įtrauktas į bendrojo lavinimo mokyklų programą.
-